

Geachte staatssecretaris van
asiel en migratie
Geachte heer Sammy Mahdi

Brussel, 15 juli 2021

Betreffende: De netwerken armoedebestrijding dringen aan op een snelle en humane oplossing voor de hongerstakers en actievoerders in de Begijnhofkerk en op de universiteit van de VUB en de ULB.

De regionale netwerken armoedebestrijding, verenigd binnen het Belgisch Netwerk Armoedebestrijding (BAPN), strijden allen voor een samenleving waar armoede en sociale uitsluiting verleden tijd zijn. Wij streven naar een samenleving, gebaseerd op mensenrechten, waar iedereen minimaal een menswaardig leven kan leiden. Daarbij is het cruciaal naar ieders stem, ook naar die van de meest kwetsbaren, te luisteren. Ze blijven al te vaak onzichtbaar.

Het feit dat mensen in armoede uit wanhoop in hongerstaking gaan, houdt ons wakker. In de ogen van sommigen gaat een hongerstaking te ver. Ook de netwerken armoedebestrijding zijn geen voorstander omdat de gevolgen voor de betrokkenen zowel op korte als op lange termijn niet te overzien zijn. Desondanks kunnen we begrip opbrengen voor deze ultieme wanhoopsdaad. Deze Belgen zonder papieren, zoals ze zichzelf noemen hebben buiten de dringende medische hulp geen enkel recht in dit land. Hun leven is letterlijk het enige wat ze in de weegschaal kunnen leggen.

Naar schatting verblijven ruim 150.000 personen zonder wettig verblijf op het grondgebied. Ze hebben schoolgaande kinderen of familieleden met wél een legaal verblijf. Ze spreken onze taal en hebben hier hun netwerk uitgebouwd. Ze betalen net als wij huur en doen net als wij hun boodschappen waarop ze BTW betalen. Velen onder hen werken, vaak in sectoren waar grote tekorten zijn aan werkkrachten. Ondanks hun grote bijdragen en fysieke aanwezigheid wordt deze doelgroep vaak doodgezwegen en wordt er zelden naar hun stem geluisterd. Ook nu hebben ze het gevoel dat hun verzuchtingen en oplossingen onvoldoende gehoord worden en dat u weigert een constructieve dialoog met hen aan te gaan.

“We hebben de deur van de kerk gesloten, we laten niemand meer binnen. Dat is symbolisch. Ook de overheid heeft zijn deuren gesloten. We hebben ons schrift met eisen aan de staatssecretaris bezorgd, maar er is geen enkele opening voor dialoog gekomen. De hongerstakers lezen elke dag de communicatie van meneer Mahdi en die is steeds neen, neen, neen. Deze opstelling drijft hen enkel om verder te gaan met hun hongerstaking.” (Tarik, één van de woordvoerders van de hongerstakers.)

Een eerste cruciale stap om uit deze impasse te geraken is door te luisteren naar de verhalen van deze mensen. Door te luisteren naar het levensproject dat ze hier in België willen realiseren, naar de bijdrage die ze willen leveren aan onze samenleving. Het aanstellen van een neutrale bemiddelaar kan een eerste stap zijn om deze onderhandeling op gang te trekken en de hongerstaking te doorbreken. Gelijkwaardigheid, wederzijds respect en vertrouwen zullen onontbeerlijke elementen zijn voor een succesvolle dialoog.

“We vragen geen collectieve regularisatie maar duidelijke criteria,” aldus Tarik, één van de woordvoerders van de hongerstakers.

Het is een grote misvatting dat de hongerstakers een collectieve regularisatie eisen. Wat ze wél vragen, is een onafhankelijk commissie die bij het beoordelen van regularisatieaanvragen voor humanitaire redenen duidelijke en transparante criteria gebruikt. Dit is noodzakelijk, want vandaag hebben mensen nog te vaak het gevoel aan de willekeur van de administratie overgeleverd te zijn.

Tarik: “Twee personen die hetzelfde levensverhaal hebben, die dezelfde advocaat onder de arm nemen, krijgen toch een ander resultaat op hun regularisatieaanvraag. Dit kan toch niet.”

We begrijpen dat sommige schrijnende levensverhalen zich niet laten vertalen in richtlijnen en criteria. Voor deze dossiers zal een individuele benadering nodig blijven, maar dit mag geen excuus zijn om geen enkele criteria op te stellen. Het debat over nieuwe criteria dient gevoerd te worden, samen met de betrokkenen zelf. Om dit te kunnen realiseren is het noodzakelijk om de groep van hongerstakers en actievoerders in de Begijnhofkerk en op de universiteiten van de VUB en de ULB een tijdelijke verblijfsvergunning te verlenen, minstens voor 6 maanden en verlengbaar indien de onderhandelingen langer duren.

Ook de hoge administratieve kosten die gepaard gaan met deze procedure moeten opnieuw onderhandeld worden. Indieners van een regularisatieaanvraag 9bis moeten vandaag 366 euro administratiekosten betalen, en hierbij tellen we nog niet de kosten voor juridische bijstand. Dit betekent dat velen om financiële redenen simpelweg geen toegang tot de procedure hebben.

Zoals hierboven vermeld, zijn veel mensen zonder wettig verblijf al verscheidene jaren tewerkgesteld in ons land, vaak in knelpuntberoepen.

Tarik: “Wij zijn werkers, geen profiteurs. Velen onder ons zijn opgeleid en werken in een knelpuntberoep. Waarom geen beroep doen op onze kennis?”

Mensen zonder wettig verblijf werken noodgedwongen in het zwarte circuit en worden vaak met uitbuiting geconfronteerd. Ze moeten werken aan zeer lage lonen, in mensionwaardige omstandigheden en vormen op die manier ongewild oneerlijke concurrentie voor legale arbeid. De situatie van deze mensen regulariseren zou een belangrijke stap betekenen in de strijd tegen illegale tewerkstelling in ons land. Werkgeversorganisaties formuleerden in dit verband samen met de vakbonden een mogelijke oplossing. Ze vragen een hervorming van de gecombineerde vergunning. Deze vergunning geeft mensen vandaag reeds recht op een arbeidsvergunning (die terzelfder tijd voor een bepaalde periode het recht opent op een op wettelijk verblijf) wanneer een werkgever hen een job aanbiedt voor een knelpuntberoep. Eén van de voorwaarden echter voor deze ‘gecombineerde vergunning, is dat ze door mensen (zonder wettig verblijf) in het land van herkomst moet worden aangevraagd. Samen met de werkgevers, vakbonden alsook de mensen zonder wettig verblijf zelf, vragen we om deze beperking op te heffen.

Tot slot willen we ook aandacht vragen voor de hoge medische kosten die de actievoerders riskeren en die het realiseren van hun levensproject nog verder zullen bemoeilijken. Iedereen, met of zonder wettig verblijf, heeft in ons land recht op dringende medische hulp. Toch horen we dat verschillende OCMW's weigeren medische kaarten te verlengen. Ze stellen niet meer bevoegd te zijn omdat de hongerstakers tijdelijk in een andere gemeente verblijven. We roepen de federale, evenals de Brusselse regering en de lokale besturen op om zich pragmatisch op te stellen en te zoeken naar werkbare oplossingen zodat de hongerstakers hun recht op dringende medische hulp kunnen laten gelden.

Geachte meneer de staatssecretaris, geachte meneer Mahdi, we vragen u met aandrang om de onderhandelingen met de hongerstakers meer perspectief op resultaat te bieden door de verschillende oplossingen om uit deze impasse te komen in overweging te nemen. De tijd dringt.

Dank bij voorbaat om aan deze bezorgdheden de nodige aandacht te willen geven.

Met hoogachting,

De Netwerken Armoedebestrijding, verenigd binnen het Belgisch Netwerk Armoedebestrijding

Guy Tordeur

Voorzitter van het Belgisch Netwerk Armoedebestrijding

